

Sneglehøj på Møn

Den sidste af flere lokale bronzealdergravhøje

Velkommen til "Sneglehøj" - opkaldt efter den snegleformede gangsti som snor sig rundt om højen til dens top. Navnet har rod i den romantiske havekunst i midten af 1800-tallet, hvor oldtidens ruiner og gravanlæg ofte indgik.

Selvom Sneglehøj aldrig er blevet undersøgt af arkæologer, har den leveret et fint fund. I 1875 fandtes en gravurne nedsat i højens sydside, som udover brændte ben af den afdøde indeholdt en fin lille guldbelagt bronzekniv. I en grusgrav 175 meter mod vest skulle der i 1880 også være fundet et nu forsvundet romersk bronzekar.

Sneglehøj blev fredet i 1945 og er blot en af flere lokale gravhøje fra bronzealderen (1.700-500 f. Kr.). I marken lige øst for højen ses en udpløjet forhøjning, som stammer fra endnu en høj. Herfra stammer endnu en gravurne, som i 1908 blev overgivet til Nationalmuseet. Ca. 600 m. mod vest lå Østerhøj, som er yderligere et eksempel på en fjernet gravhøj før fredning i 1937 generelt beskyttede fortidsminderne.

Et tidsbillede af hvordan der måske kunne have set ud her i det bakkede område omkring Stege Nor i bronzealderen. Bronzealderen var agerbrugets og kvægavlens tidsalder, hvor bebyggelsen i solide langhuse begyndte at samle sig i det åbne overdrevslandskab skabt af græssende husdyr. På grund af de relativt spinkle redskaber blev kun de lettere jorder opdyret. Små marker, som blev kultiveret med den simpel ardplow, var frahægnet for at forhindre husdyrenes adgang. I modsætning til nutidens vendeplov opfurede ard-ploven blot jorden og markerne måtte bl.a. derfor have lange brakperioder. Husdyrenes efterladenskaber var vigtig som gødning for markerne. Livsformen som bonde betød større bofasthed, som gav sig til udtryk i solide træopbyggede og lerklinede langhuse, som i den efterfølgende jernalder samlede sig til egentlige landsbyer. De mange gravhøje samlet i grupper på landskabets højeste punkter vidner - ligesom den foregående bondestenalders stendysser og jættestuer - om et nært tilhørsforhold gennem generationer til lokalområdet.

Tegning: Henrik Vester Jørgensen ©

Gravhøje består som regel af flere byggefaser - her med 3 faser i tegningen til venstre. Ældst er de nederste ligbegravelser i bulkister (udhulede egestammer) i fase 1 og 2. Herover brandgrave - stenkister med brændte ben eller gravurner nedsat i toppen af højen samt i den nye høj - fase 3. Til højre et foto af profilsnit gennem en stor udgravet bronzealderhøj, Hohøj ved Mariager.

Tegning: Jens Bech © Foto: KulturKonsulenten ©.

Sagnet om brudepyntet fra Sneglehøjens beboere

Til Sneglehøj hører et sagn, som efter sløjfningen af "Østerhøj" ca. 600 m. mod vest, blev overført til Sneglehøj. Her gengivet fra Mads Lidegaards bog "Danske høje fra sagn og tro".

"En kone gik engang til Elmelunde Slot for at låne stads til at pynte en brud. Ved højen mødte hun en gammel kone, der spurgte, hvor hun skulle hen, og hun tilbød da at låne hende så meget brudestads, hun behøvede. Bondekonen ville vide, hvem konen var, men fik blot svaret: "Du skal ikke bryde dig om hvem jeg er!" På spørgsmålet om, hvornår det skulle leveres tilbage, lød svaret: "Kom her igen om otte dage. Hvis jeg ikke er her, kan du beholde stadsen." Og så fik bondekonen ellers en masse fint brudetøj med både guld og sølv. Og da der ingen kone kom otte dage efter, beholdt hun det hele og så aldrig konen mere"

En anden historie fortæller, at gravhøjens underjordiske beboere var populære under Svenskekrigene i 1600-tallet, da de sendte store sværme af myg i halsen på fjenden, hvorefter de fortrak.

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

Landdistrikter.dk
Ministeriet for fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Den Europæiske
Landbrugsfond for udvikling
af Landdistrikterne
Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

 Sneglehøj on Møn

Welcome to Sneglehøj, which is named after the spiral path encircling the hill. This path is of a type with the Romantic landscape architecture of the mid-1800s. Although the mound has never been excavated, a funeral urn was discovered in the south side of the hill in 1875. Accompanying the cremated bones of the dead inside the urn was a fine gold-plated bronze knife, which dates the urn to the late Bronze Age (1.000 – 500 BCE).

The field just to the east of the hill also formerly contained a mound. Now visible as a ploughed-over rise in the landscape, this mound was likewise the site of the discovery of a funeral urn. Numerous burial mounds once lay upon the hilltops across Stege Nor. Sneglehøj is thus one of the few extant burial mounds in the area. The earliest human burials, which took place in oak caskets during the early Bronze Age (1.800 – 1.000 BCE), are likely present at the base of the mound. Funeral urns were often placed in a secondary layer atop the older burials. These hills were constructed in phases over the course of centuries.

A local legend holds that the fairies living inside the hill are of a friendly disposition. They assisted the locals during the wars with Sweden in the 1800s by attacking the enemy. It is also said that an old woman from the mound once provided a young bride with her wedding clothes.

 Sneglehøj auf Møn

Willkommen am Sneglehøj – der seinen Namen nach dem spiralförmigen Pfad um den Hügel herum bekommen hat, und der durch die romantische Gartenkunst des 19. Jahrhunderts inspiriert wurde. Der Hügel wurde keiner Untersuchung unterzogen; es ist jedoch ein Graburnenfund aus der Südseite des Hügels aus dem Jahre 1875 bekannt. Die Graburne enthielt die verbrannten Gebeine des Verstorbenen und als Grabbeigabe war ihm ein vornehmes mit Gold belegtes Bronzemesser mitgegeben, das die Urne auf die Spätbronzezeit (1.000 – 500 v. Chr.) datiert.

Früher gab es auf dem Feld östlich des Hügels einen weiteren Hügel. Heute ist seine Erscheinungsform eine abgetragene Anhöhe. Von hier stammt eine weitere Graburne. An den Gipfeln der Hügel entlang dem Stege Nor haben noch weitere Grabhügel gelegen. Der Sneglehøj ist deshalb einer der wenigen bewahrten Grabhügel. Am Boden des Grabhügels befinden sich sicherlich die ersten Leichenbestattungen in Eichenkisten der früheren Bronzezeit (1.800 – 1.000 v. Chr.). Oft wurden die Urnen sekundär am Gipfel des Hügels, der mehrere Bauphasen haben kann, beigesetzt.

Die Sage berichtet, dass die unterirdischen Bewohner des Hügels freundlich waren. Während des Dänisch-Schwedischen Krieges im 17. Jahrhundert halfen sie den Dänen, indem sie dem Feind Mücken an den Hals schmissen, sowie eine alte Frau auch einmal einer Frau eine reich ausgestattete Brautaussteuer geschenkt haben soll.

Se mere om Sneglehøj på www.fortidsmindeguide.dk og www.vordingborg.dk
eller scan QR-koden til højre.

VORDINGBORG
KOMMUNE

TLF. 55 36 24 90